

ORDONANȚĂ DE URGENTĂ

pentru reglementarea unor măsuri privind cadrul general aplicabil băncilor de dezvoltare din România.

Având în vedere că:

În prezent, nu există bănci de dezvoltare în România care să îndeplinească, în numele statului, rolul de stimulare, de susținere a investițiilor și a obiectivelor de dezvoltare economică și să deservească companiile și alte entități aparținând sectorului public și privat din România în vederea impulsionării unei creșteri sustenabile.

Prin crearea băncilor de dezvoltare în România se urmărește abordarea directă a disfuncționalităților pieței financiare în principal prin finanțarea proiectelor de investiție viabile promovate de către beneficiari eligibili, care prezintă profil de risc ridicat, dar cu potențial de a crea valoare adăugată și locuri de muncă și față de care sectorul privat manifestă un apetit redus de asigurare a finanțării.

Prin corectarea disfuncționalităților și decalajelor de finanțare identificate în piața financiară în baza unei analize independente ex-ante, inclusiv prin utilizarea fondurilor europene, băncile de dezvoltare au un rol important în dezvoltarea economică și creșterea absorbției fondurilor europene.

Băncile de dezvoltare pot contribui la implementarea și/sau administrarea instrumentelor financiare finanțate din fonduri europene nerambursabile, inclusiv în calitate de administrator de fond al fondurilor prin încredințare directă, cu condiția să fie deținute integral de către stat. De asemenea, băncile de dezvoltare pot acorda finanțări în cadrul fondurilor și inițiativelor de investiții la nivelul UE sau al instituțiilor financiare internaționale.

În prezent se derulează un proiect de înființare a unei bănci de dezvoltare a României, care beneficiază de finanțare de la Comisia Europeană, fiind inițiate demersurile de pre-notificare a Comisiei Europene pentru înființarea acestei bănci.

Neadoptarea în regim de urgență a prezentului act normativ și recurgerea la procedura legislativă obișnuită ar determina menținerea blocajelor existente și disfuncționalităților pieței financiare locale care afectează nivelul investițiilor în economie, în contextul dificultăților economice cu care se confruntă încă companiile în procesul de redresare economică, iar întârzierile în procesul de înființare a băncilor de dezvoltare ar afecta

neîndeplinirea obiectivelor de dezvoltare economică și socială, precum și cele privind creșterea inovării și competitivității economiei românești.

În considerarea faptului că aspectele mai sus menționate constituie o situație extraordinară a cărei reglementare nu poate fi amânată, impunându-se adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență,

În temeiul art.115 alin.(4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. 1

Prezenta ordonanță de urgență reglementează cadrul general privind condițiile pe care o bancă de dezvoltare trebuie să le îndeplinească pentru a-și desfășura activitatea pe teritoriul României.

Art. 2

(1) Băncile de dezvoltare din România, denumite în continuare bănci de dezvoltare, sunt instituții de credit care sunt constituite și care funcționează ca bănci, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvararea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, ale Regulamentului (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudentiale pentru instituțiile de credit și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012, cu modificările ulterioare; ale reglementărilor emise de Banca Națională a României în aplicarea acestora, ale Legii nr. 312/2015 privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul finanțier, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii nr. 311/2015 privind schemele de garantare a depozitelor și Fondul de garantare a depozitelor bancare, ale legislației europene și naționale din domeniul ajutorului de stat inclusiv în ceea ce privește mecanismul de prevenire a fenomenului de excludere (crowding-out) a instituțiilor financiare private, ale legislației europene privind administrarea de instrumente financiare din fonduri europene și de acordare de finanțări în cadrul fondurilor și inițiatiivelor de investiții la nivelul UE, ale legislației din domeniul finanțelor publice, precum și ale prezentei ordonanțe de urgență, și ale altor acte normative aplicabile instituțiilor de credit.

(2) Băncile de dezvoltare sunt persoane juridice române constituite ca societăți pe acțiuni, al căror act constitutiv este elaborat în conformitate cu prevederile Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare și ale prezentei ordonanțe de urgență.

Art. 3

(1) Băncile de dezvoltare au ca scop sprijinirea antreprenorialului, dezvoltarea socio-economică și regională în România prin promovarea investițiilor și facilitarea accesului la finanțare pentru beneficiarii eligibili în acele sectoare în care au fost identificate disfuncționalități ale pieței financiare și decajaje de finanțare, în baza unei analize independente ex-ante, în scopul atenuării și reducerii lor prin desfășurarea de activități de dezvoltare, în conformitate cu legislația Uniunii Europene aplicabilă și cu actele constitutive ale băncilor de dezvoltare.

(2) Banca Națională a României nu este ținută responsabilă de îndeplinirea obiectivelor băncilor de dezvoltare.

(3) În activitatea de autorizare și supraveghere a băncilor de dezvoltare Banca Națională a României este competență exclusiv în ceea ce privește aplicarea dispozițiilor legislației bancare doar în legătură cu activitatea bancară derulată de acestea în nume și cont propriu.

(4) Banca Națională a României nu este ținută responsabilă în ceea ce privește respectarea de către băncile de dezvoltare a legislației în materie de ajutor de stat inclusiv în ceea ce privește mecanismul de prevenire a fenomenului de excludere (crowding-out) a instituțiilor financiare private, a legislației europene privind administrarea de instrumente financiare din fonduri europene și de acordare de finanțări în cadrul fondurilor și inițiatiivelor de investiții la nivelul UE, a legislației din domeniul finanțelor publice.

Art. 4

(1) La propunerea Ministerului Finanțelor, în calitate de acționar unic al fiecărei bănci de dezvoltare, prin hotărâre a Guvernului se reglementează organizarea și funcționarea fiecărei bănci de dezvoltare.

(2) Băncile de dezvoltare pot funcționa doar pe baza autorizației emise de Banca Națională a României, în conformitate cu prevederile referitoare la autorizarea unei instituții de credit cuprinse în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, în Regulamentul UE nr. 575/2013 și în reglementările emise de Banca Națională a României în aplicarea acesta.

(3) În vederea obținerii aprobării de constituire a băncilor de dezvoltare, documentația întocmită în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, ale Regulamentului UE nr. 575/2013 și ale reglementărilor emise de Banca Națională a României în aplicarea acestora se aprobă de Ministerul Finanțelor și se depune la Banca Națională a României.

(4) În vederea pregătirii documentației prezentată la alin. (3), pentru obținerea aprobării de constituire a fiecărei bănci de dezvoltare se autorizează Ministerul Finanțelor:

a) să contracteze serviciile unui auditor finanțiar în vederea întocmirii raportului de audit asupra examinării informațiilor financiare prognozate pentru băncile de

dezvoltare, întocmit în conformitate cu Standardele internaționale privind angajamentele de asigurare relevante și cu contractul încheiat între părți, cu respectarea legislației privind achizițiile publice;

b) prin derogare de la art. 111 alin. (2) lit. b^a din Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, să contracteze serviciile auditorului finanțier al unei bănci de dezvoltare, în conformitate cu reglementările Băncii Naționale a României în vigoare și cu respectarea legislației privind achizițiile publice.

(5) Prin excepție de la prevederile alin. (3), în vederea obținerii aprobării de constituire a băncilor de dezvoltare de la Banca Națională a României, Ministerul Finanțelor promovează un memorandum pentru obținerea acordului de principiu al Guvernului asupra proiectului de act constitutiv al băncii de dezvoltare.

(6) După emiterea unei decizii de autorizare din partea Comisiei Europene în materie de ajutor de stat și după obținerea aprobării de constituire a băncilor de dezvoltare de la Banca Națională a României, actul constitutiv se aproba prin hotărâre a Guvernului, iar modificările și completările ulterioare ale acestuia urmează a fi efectuate în conformitate cu prevederile Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(7) Aprobarea de către Banca Națională a României a constituirii băncilor de dezvoltare nu garantează obținerea autorizației de funcționare, aceasta indicând doar permisiunea dată acționarului de a proceda la constituirea băncilor de dezvoltare potrivit dispozițiilor legale și în conformitate cu modalitățile prevăzute în documentația prezentată.

(8) După aprobarea constituiri unei bănci de dezvoltare de către Banca Națională a României, reprezentantul acționarului întreprinde demersurile necesare înregistrării la Registrul Comerțului.

(9) În vederea obținerii autorizației de funcționare, după înregistrarea la Registrul Comerțului, se depune la Banca Națională a României documentația întocmită în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, și ale reglementărilor emise de Banca Națională a României în aplicarea acestora.

(10) Băncile de dezvoltare își încep activitatea după obținerea autorizației de funcționare emise de Banca Națională a României, potrivit alin.(2).

(11) Băncile de dezvoltare vor avea sediul social și, după caz, sediul real pe teritoriul României.

(12) Denumirea unei bănci de dezvoltare este în limba română.

Art. 5

(1) Băncile de dezvoltare acționează în nume și cont propriu, prin resursele proprii și după caz, în numele și contul statului, pe bază de mandat.

(2) Prin hotărârea Guvernului prevăzută la art. 4, alin. (1), se vor detalia tipurile de activități de dezvoltare desfășurate în nume și cont propriu și în numele și contul

statului. Pentru activitățile în contul și numele statului se stabilește legislația aplicabilă, mecanismul și autoritatea de supraveghere.

(3) Obiectul de activitate al băncilor de dezvoltare se stabilește prin actul constitutiv aprobat în condițiile prevăzute la art. 4, cu respectarea prevederilor art. 18 – 20 din Ordonanță de urgență a Guvernului nr. 99/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare și cu ale prezentei ordonanțe de urgență și ale legislației date în aplicarea acesteia.

(4) Băncile de dezvoltare pot desfășura activitățile prevăzute în actul constitutiv în limita obiectului de activitate autorizat de către Banca Națională a României.

(5) Fără a aduce atingere prevederilor art. 2 alin. (1), băncile de dezvoltare, în activitatea derulată în numele și contul statului, implementează și/sau administrează instrumente financiare finanțate din fondurile europene și pot acorda finanțări în cadrul fondurilor și inițiatiivelor de investiții la nivelul Uniunii Europene, inclusiv investiții co-finanțate de Grupul Băncii Europene de Investiții sau de alte instituții financiare internaționale.

(6) Conturile curente ale beneficiarilor eligibili definiți conform art. 6 alin. (1) ai băncilor de dezvoltare, deschise la acestea, sunt considerate depozite.

(7) Băncile de dezvoltare nu atrag depozite de la persoane fizice.

(8) Înființarea și activitățile băncilor de dezvoltare se efectuează cu respectarea legislației în materie de ajutor de stat.

(9) Respectarea de către băncile de dezvoltare a legislației în materie de ajutor de stat este independentă de responsabilitățile Băncii Naționale a României.

(10) În desfășurarea activităților lor, băncile de dezvoltare funcționează în baza principiilor de transparentă, independență, neutralitate concurențială, profitabilitate din perspectiva autofinanțării, eficiență, compatibilitate cu reglementările în domeniul ajutorului de stat, și a celor mai bune practici bancare în domeniu.

(11) Băncile de dezvoltare acordă inclusiv finanțare în condiții de piață pentru activități de dezvoltare și acționează complementar cu instituțiile de credit în scopul remedierii deficitului de finanțare și disfuncționalităților pieței financiare.

(12) În cazul acordării finanțării în condițiile alin. (11) băncile de dezvoltare au obligația aplicării mecanismului de prevenire a fenomenului de excludere (crowding out) a instituțiilor financiare private, prezentat în actul constitutiv al fiecărei bănci de dezvoltare.

(13) În desfășurarea activităților lor, băncile de dezvoltare acționează în mod direct și/sau prin intermediul instituțiilor de credit sau al altor intermediari financieri.

(14) Băncile de dezvoltare nu pot finanța direct sau indirect niciun partid politic sau campanie electorală.

(15) Activitățile băncilor de dezvoltare în nume și cont stat sunt separate din punct de vedere contabil de activitățile acestora în nume și cont propriu, fiecare dintre aceste activități fiind auditată separat.

Art. 6

(1) Băncile de dezvoltare oferă produse finanțier-bancare în principal următoarelor categorii țintă de beneficiari eligibili:

a) întreprinderi mici și mijlocii, inclusiv microîntreprinderi și cele nou înființate de tip start-up, precum și cele din domenii inovațioare;

b) unități administrativ-teritoriale, companii de utilitate publice aflate în subordinea unităților administrativ – teritoriale;

c) companii;

d) universități, institute de cercetare-dezvoltare, entități publice socio-culturale, întreprinderi sociale.

(2) Băncile de dezvoltare sprijină beneficiarii eligibili, în principal prin următoarele produse financiare:

a) împrumuturi;

b) garanții;

c) investiții de capital de tip acțiuni și participații.

(3) În desfășurarea activității, băncile de dezvoltare acordă atenție în principal următoarelor domenii și activități țintă:

a) activitatea economică desfășurată de întreprinderile mici și mijlocii;

b) domenii și activități finanțate din fonduri europene;

c) cercetare, dezvoltare și inovare;

d) agricultură;

e) proiecte mari de infrastructură care contribuie la dezvoltarea regională și națională;

f) investiții strategice.

(4) Prin actul constitutiv se pot stabili și alte categorii de beneficiari eligibili, produse financiare, domenii și activități țintă.

(5) În aplicarea alin. (4), criteriile în funcție de care se realizează suplimentarea categoriilor de beneficiari eligibili se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

(6) Băncile de dezvoltare acordă produse financiare beneficiarilor eligibili inclusi în administrația publică, cu respectarea legislației din domeniul finanțelor publice.

Art. 7

(1) Prin derogare de la art. 10 alin. (3) din Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, băncile de dezvoltare sunt deținute în întregime, în mod direct pe toată durata de funcționare, de către statul român, prin Ministerul Finanțelor.

(2) Îndeplinirea de către statul român, prin Ministerul Finanțelor, a criteriilor pentru acționari prevăzute la art. 26 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, este prezumată.

(3) Persoana/persoanele desemnate să reprezinte Ministerul Finanțelor în relația cu Banca Națională a României pe parcursul instrumentării cererii de autorizare se stabilește/se stabilesc prin ordin al ministrului finanțelor.

Art. 8

(1) Capitalul social al fiecărei bănci de dezvoltare necesar desfășurării activității în condițiile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, de Regulamentul (UE) nr. 575/2013 și de reglementările emise de Banca Națională a României în aplicarea acestora, se asigură din bugetul de stat, cu încadrarea în prevederile bugetare aprobate prin legile bugetare anuale și/sau din veniturile rezultate din privatizare înregistrate în contul Trezoreriei Statului.

(2) În vederea capitalizării băncilor de dezvoltare, statul român, prin Ministerul Finanțelor, poate acorda unei bănci de dezvoltare finanțări din sursele prevăzute la alin. (1), și prin instrumente ce îndeplinesc condițiile prevăzute în Capitolele 3 și 4 din Titlul I, Partea a II-a din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, cu respectarea legislației din domeniul ajutorului de stat.

(3) Guvernul României aprobă prin hotărâre sumele pentru constituirea sau majorarea capitalului social, în limita creditelor bugetare aprobate cu această destinație în bugetul de stat, precum și condițiile de finanțare prin instrumentele de tipul celor prevăzute la alin. (2).

(4) Cheltuielile cu taxele, tarifele și alte cheltuieli necesare înființării fiecărei bănci de dezvoltare, precum și cheltuielile cu chiria aferentă spațiului destinat funcționării fiecărei bănci de dezvoltare, până la înmatricularea băncii la Registrul Comerțului, se suportă din bugetul Ministerului Finanțelor și se stabilesc prin hotărârea Guvernului prevăzută la art. 4 alin. (1), cu respectarea legislației în materie de ajutor de stat.

(5) Statul român, prin Ministerul Finanțelor, se obligă să asigure din bugetul de stat și / sau din veniturile rezultate din privatizare înregistrate în contul Trezoreriei Statului, cu respectarea legislației din domeniul ajutorului de stat sumele necesare majorării de capital social al fiecărei bănci de dezvoltare, ca urmare a solicitării Băncii Naționale a României în contextul analizelor derulate în procesul de autorizare sau pe parcursul procesului de supraveghere, precum și pentru susținerea și dezvoltarea activității fiecărei bănci de dezvoltare și pentru respectarea cerințelor prudentiale.

Art. 9

(1) Statul român, prin Ministerul Finanțelor, se obligă să garanteze, cu respectarea legislației în materie de ajutor de stat, executarea principiului aferent obligațiilor de plată asumate în nume și cont propriu de către fiecare bancă de dezvoltare, precum și executarea tuturor obligațiilor de garantare asumate de către acestea, în cazul în care obligațiile respective nu beneficiază de nicio altă garanție.

(2) În ipoteza prevăzută la alin. (1), statul român, prin Ministerul Finanțelor, se subrogă în drepturile băncii de dezvoltare în folosul căreia a făcut plata. Băncile de dezvoltare sunt mandatate să realizeze valorificarea oricăror garanții reale aferente creanțelor bugetare rezultate din plata garanțiilor emise de băncile de dezvoltare. Sumele rezultate din valorificarea acestor garanții reale diminuează datoria înregistrată de băncile de dezvoltare față de Ministerul Finanțelor conform alin. (1).

(3) În cazul prevăzut la alin. (1), băncile de dezvoltare trebuie să asigure stingerea datoriei către Ministerul Finanțelor rămase după valorificarea garanțiilor prevăzute la

alin. (2), în limita sumelor rezultate din valorificarea garanțiilor aferente creațelor neperformante ale băncilor de dezvoltare, după deducerea cheltuielilor ocasonate de procesul de valorificare.

(4) Garanția statului, prin Ministerul Finanțelor, este neconditionată, irevocabilă și executabilă la prima cerere.

(5) În aplicarea alin.(1), prin hotărârea Guvernului se stabilesc următoarele:

a) condițiile generale de garantare a obligațiilor băncilor de dezvoltare;

b) modalitatea de alocare a sumei de plată a garanției, astfel încât întotdeauna sumele garantate în perioadele anterioare și pentru care banca de dezvoltare are obligații restante să fie acoperite, precum și mecanismul de recuperare a sumelor plătite.

(6) Prin excepție de la alin. (1), depozitele prevăzute la art. 5 alin. (6) sunt garantate prin Fondul de garantare a depozitelor bancare, conform prevederilor Legii nr. 311/2015 privind schemele de garantare a depozitelor și Fondul de garantare a depozitelor bancare.

(7) Băncile de dezvoltare vor efectua raportări periodice privind activitatea desfășurată către Ministerul Finanțelor, în calitate de acționar.

Art. 10

(1) Fără a aduce atingere prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare și ale reglementărilor emise de Banca Națională a României în aplicarea acesteia, sistemul de administrare al băncilor de dezvoltare se stabilește prin actul constitutiv al acestora.

(2) Procedura de numire a membrilor organelor statutare ale fiecărei bănci de dezvoltare se stabilește prin hotărârea Guvernului prevăzută la art. 4, alin. (1).

(3) Membrii organelor de conducere ale băncilor de dezvoltare trebuie să respecte cerințele de adevarare prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, și de reglementările emise de Banca Națională a României în aplicarea acesteia.

(4) Membrii organelor de conducere ale băncilor de dezvoltare își exercită atribuțiile în mod independent, cu loialitate, diligență și respectând obiectivele și strategia stabilită de adunarea generală a acționarilor a fiecărei bănci de dezvoltare.

(5) Deciziile privind managementul activelor și pasivelor băncilor de dezvoltare se iau de către organele de conducere ale acestora, în condițiile legii și ale actului constitutiv, fără implicarea sau acordul Ministerului Finanțelor, în calitate de acționar unic al fiecărei bănci de dezvoltare sau al oricărei alte autorități sau instituții publice, cu excepția Băncii Naționale a României în exercitarea prerogativelor de autoritate competență pe linia supravegherii prudentiale.

(6) Deciziile privind politica bancară trebuie să se bazeze doar pe considerente economice, în ceea ce privește activitățile efectuate în nume și cont propriu, în condiții de piață, respectiv să se bazeze pe mandatele specifice acordate în ceea ce privește

activitățile de dezvoltare efectuate, analiza imparțială a acestora fiind primordială în realizarea scopului și activității băncilor de dezvoltare.

Art. 11

(1) În scopul desfășurării activităților de către fiecare bancă de dezvoltare, necesare obținerii aprobării de constituire și autorizării funcționării ca instituție de credit de la Banca Națională a României, primii membri ai organelor statutare se nominalizează de către Ministerul Finanțelor prin ordin al ministrului finanțelor și până la înmatricularea băncii de dezvoltare la Registrul Comerțului sunt remunerați din bugetul Ministerului Finanțelor, în quantumul stabilit prin ordin al ministrului finanțelor.

(2) Mandatul primilor membri ai organelor statutare începe de la înmatricularea la Registrul Comerțului a fiecărei bănci de dezvoltare.

Art. 12

(1) Sursele de finanțare necesare pentru derularea activităților desfășurate de băncile de dezvoltare sunt:

- a) comisioane, dobânzi și tarife rezultate din prestarea activităților specifice și suportate de către beneficiarii eligibili ai produselor financiare oferite de băncile de dezvoltare;
- b) împrumuturi contractate de pe piața financiară internă și internațională;
- c) împrumuturi de la instituții financiare internaționale;
- d) fonduri încredințate pe bază de mandat de autoritate ale administrației publice și/sau în cadrul inițiativelor de investiții la nivelul Uniunii Europene;
- e) fonduri de la bugetul de stat și/sau venituri din privatizare;
- f) împrumuturi subordonate acordate de statul român;
- g) alte surse de finanțare, stabilite prin hotărâre a Guvernului, cu reglementarea modalităților de utilizare.

(2) Băncile de dezvoltare pot atrage finanțări rambursabile prin împrumuturi contractate pe baze bilaterale și prin emiterea de obligațiuni pe piețele financiare către investitori instituționali.

(3) Băncile de dezvoltare pot păsa lichiditățile disponibile în titluri de stat, precum și în alte instrumente ale pieței monetare și instrumente financiare, în condițiile legii.

PRIM-MINISTRU

Nicolae – Ionel CIUCĂ